

TVARUMAS IR KŪRYBIŠKUMAS: SINERGIJA AR UTOPIJA?

Olesia Les – Daškevičienė
MB „Vizualiniai sprendimai“

V. Pavardė:	Olesia Les - Daškevičienė
E. puslapis:	www.olesiales.com
E. paštas:	olesia@olesiales.com
Institucija:	MB „Vizualiniai sprendimai“
Adresas:	A. Mackevičiaus g. 27, Kaunas
Telefono nr.:	+370 69602603
Tyrimų kryptis (-ys):	Vaizduojamieji menai (V 000), Dizainas V003

Tyrimo tikslas. Nustatyti ar tvarumo sąvoka, vis giliau siejama su mados pasauliu ir įtakojanči vis didesnę mados pramonės procesų dalį turi realios galios keisti industriją. Ar tvarumo standartai ir reikalavimai (kurių mados kūrėjams keliami vis daugiau) varžo kūrybiškumą, ar kaip tik atveria naujas galimybes.

Reikšminiai žodžiai: dizainas, kūrybiškumas, mada, pramonė, tvarumas

Tyrimo metodai. Kokybinis, empirinis tyrimas, turinio analizė.

Rezultatai ir (arba) išvados. Perteklinis tekstilės gaminių vartojimas padarė (ir tebedaro) aplinkosauginę žalą, kurios nebeįmanoma ignoruoti net didžiausiems skeptikams. To pasekoje žodį „tvarumas“ pradėdame girdėti itin dažnai ir įvairiausiuose kontekstuose. Kūrėjams, įmonėms, pramonininkams keliami aplinkosauginiai ir tvarumo reikalavimai, vystomos strategijos valstybiniame ir tarptautiniame lygmenyje. Gali pasirodyti, kad didesnis sąmoningumas, atliekų mažinimo programos, aukšti reikalavimai gamybos procesams ir gaminių (ir jų atliekų) utilizavimas užveržia geležinę apykaklę kūrybiškumui. Tačiau realybėje visos „naujos“ mados kūrimo taisyklės atveria beribes galimybes ne tik kūrybiškumui, bet ir verslui. Tai įrodo ne tik pavienės iniciatyvos ir jų plėtra, bet ir mados gigantų elgesys bei ateities planai.

Originalumas ir (arba) praktinis reikšmingumas. „Tvarumo“ sąvoka jau gerai žinoma ne tik vakarų valstybėse, bet ir atokiausiuose planetos kampeliuose. Gali pasirodyti, kad mes jau žinome viską apie mūsų įpročių daromą žalą. Bet ar mes žinome kaip tą žalą sumažinti? Ar mes žinome kaip tai daro dizaineriai, pramonė, vartotojai ir mokslininkai? Praktika rodo, kad paprastas vartotojas net nenučiuokia kaip galima keisti ne tik didelius ir sudėtingus procesus, bet net paprastą drabužį (1 pav.). Mums visiems atrodo, kad sprendimai (kaip ir pati problema) yra kažkur nepasiekiamai toli. Nors visi procesai vyksta čia pat, mes visi esame jų dalimi ir, pasirodo, dažnu atveju be galo džiaugiamės pažinę kokiame kūrybiškame pokytyje esame.

*1 pav. Dizainerės O. Les – Daškevičienės iš vyriškų kostiumų sukurtos naujų modelių drabužių variacijos, 2022.
Nuotraukos aut. O. Les – Daškevičienė*